EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 19.9.2025
COM(2025) 508 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

OM GENOMFÖRANDET OCH DEN EFFEKTIVA TILLÄMPNINGEN AV DIREKTIV 2012/18/EU OM ÅTGÄRDER FÖR ATT FÖREBYGGA OCH BEGRÄNSA FARAN FÖR ALLVARLIGA OLYCKSHÄNDELSER DÄR FARLIGA ÄMNEN INGÅR FÖR PERIODEN 2019–2022

INNEHÅLL

INLEDNING 2

1. SAMMANFATTNING AV MEDLEMSSTATERNAS RAPPORTER 3

1.1. Statistik över verksamheter 3

1.1.1. Antal verksamheter 3

1.1.2. Externa planer för räddningsinsatser 5

1.1.3. Upplysningar till allmänheten 7

1.1.4. Inspektioner 9

1.1.5. Driftförbud, sanktioner och andra tvingande åtgärder 11

1.2. Statistik över allvarliga olyckshändelser 12

2 DET FORTSATTA ARBETET FÖR ATT FÖRBÄTTRA FÖREBYGGANDET AV INDUSTRIOLYCKOR 16

3 SLUTSATSER 19

INLEDNING

Allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår utgör ett betydande hot mot människor och miljö, och de orsakar ofta betydande ekonomiska förluster och stör den hållbara tillväxten.

I direktiv 2012/18/EU[1] om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår (*Seveso III-direktivet*) fastställs därför ett relevant regelverk för riskhanteringsåtgärder för att förebygga allvarliga olyckshändelser och säkerställa att det finns passande beredskap, förebyggande och åtgärder om sådana olyckor ändå skulle inträffa.

Direktivet skulle införlivas av medlemsstaterna senast den 1 juni 2015 och omfattar verksamheter där farliga ämnen kan förekomma (t.ex. under bearbetning eller lagring) i kvantiteter som överstiger vissa tröskelvärden. Beroende på antalet farliga ämnen som förekommer eller kan förekomma, indelas verksamheterna i en lägre eller högre nivå, där den senare omfattas av strängare krav.

Seveso III-direktivet spelar en viktig roll i att styra det högst industrialiserade EU i riktning mot nollförorening från industriolyckor: ett åtagande som fastställs i den europeiska gröna given och handlingsplanen för nollförorening. I enlighet med artikel 21.2 i Seveso III-direktivet ska medlemsstaterna vart fjärde år lämna en rapport till kommissionen om genomförandet av det. I föreliggande rapport sammanfattas medlemsstaternas[2] inlagor för perioden 2019–2022, i enlighet med artikel 29, så att Europaparlamentet och rådet får information om det aktuella läget med att genomföra Seveso III-direktivet.

Rapporten är en uppföljning på en första rapport som offentliggjordes 2021 och omfattade perioden 2015–2018[3].

Rapporten består av följande två delar:

- I del 1 sammanfattas informationen från medlemsstaterna om genomförandet av Seveso III-direktivet. Avsnitt 1.1 omfattar information som inhämtats genom de rapporter som medlemsstaterna lämnat in i enlighet med kommissionens genomförandebeslut 2014/896/EU[4], och som är inriktad på problemområden som identifierats tidigare. Den kompletteras med uppgifter om Seveso-verksamheter hämtade från databasen eSPIRS (Seveso Plants Information Retrieval System)[5]. Syftet med denna sammanfattning är att bedöma situationen när det gäller direktivets genomförande och att identifiera eventuella brister. I avsnitt 1.2 kompletteras det

([1]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/18/EU av den 4 juli 2012 om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och om ändring och senare upphävande av rådets direktiv 96/82/EG (EUT L 197, 24.7.2012, s. 1).

([2]) Uppgifterna för Förenade kungariket räknades med för antalet Seveso-verksamheter som rapporterades 2019, då Storbritannien fortfarande var en medlemsstat.

([3]) Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om genomförandet och den effektiva tillämpningen av direktiv 2012/18/EU om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår för perioden 2015–2018, 29.9.2021, COM(2021) 599.

([4]) 2014/896/EU: Kommissionens genomförandebeslut av den 10 december 2014 om fastställande av format för information från medlemsstaterna om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/18/EU om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår (delgivet med dokument nr C(2014) 9335).

([5]) *EUROPA – eSPIRS Dashboard* – Europeiska kommissionen.

föregående avsnittet med uppgifter om olyckshändelser erhållna från en analys av databasen över allvarliga olyckor (eMARS)[6], som drivs av Byrån för allvarliga olycksrisker vid Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum.

- I del 2 beskrivs de åtgärder som kommissionen planerar att vidta för att tillsammans med medlemsstaterna ytterligare förbättra förebyggandet av industriolyckor, bland annat genom att åtgärda brister i genomförandet.

Precis som vid föregående bedömningar bygger resultaten i denna rapport först och främst på informationen i de rapporter som medlemsstaterna lämnat in och på deras detaljerade analyser[7] samt på andra relevanta uppgifter som hämtats från databaserna eSPIRS och eMARS.

De 27 rapporterna från medlemsstaterna för rapporteringsperioden 2019–2022 och tidigare rapporteringsperioder är offentligt tillgängliga[8].

1. SAMMANFATTNING AV MEDLEMSSTATERNAS RAPPORTER

Samtliga 27 medlemsstater lämnade in sina fyraårsrapporter till kommissionen för perioden 2019–2022.

1.1. Statistik över verksamheter

1.1.1. Antal verksamheter

År 2022 omfattades totalt 11 059 verksamheter i de 27 EU-länderna av Seveso III-direktivets tillämpningsområde (se figur 1). Detta är en ökning med 168 verksamheter jämfört med föregående rapporteringsperiod, då det rapporterades 10 836 verksamheter i samma 27 medlemsstater 2018[9]. De medlemsstater som hade den största andelen Seveso-verksamheter under rapporteringsperioden var Tyskland (34 %), Frankrike (11 %), Italien (9 %), Spanien (8 %) och Polen (4 %).

([6]) Systemet för rapportering av storolyckor (https://emars.jrc.ec.europa.eu).

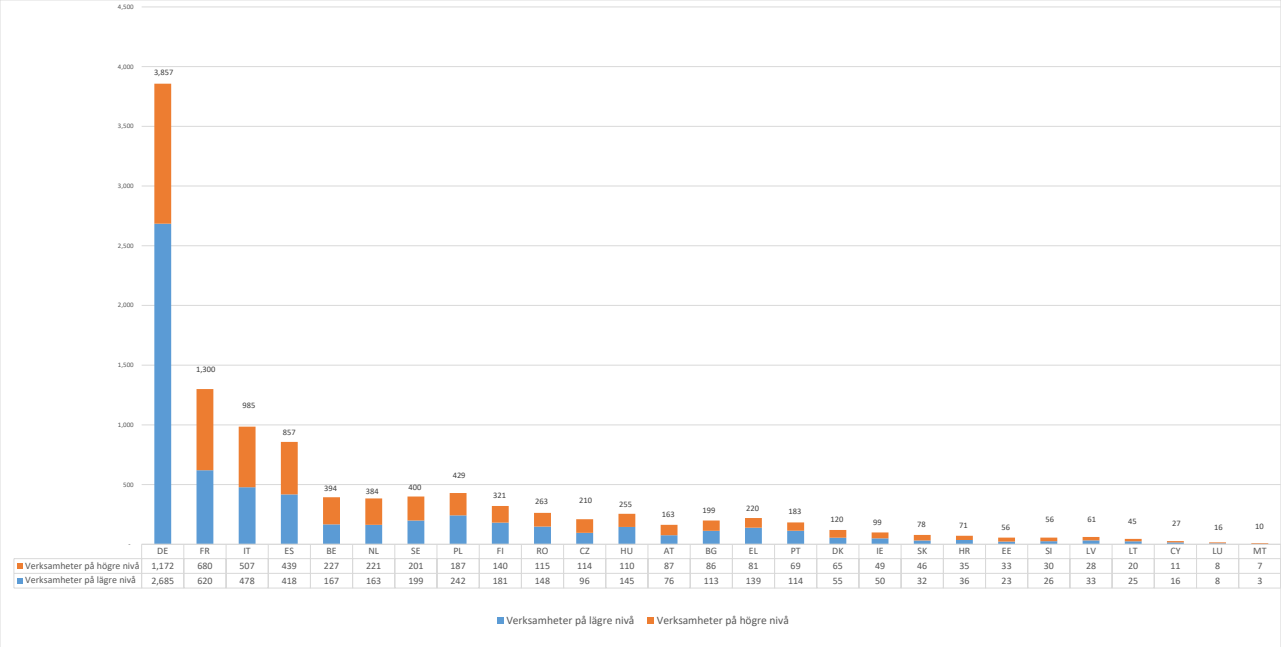
([7]) *Analysis and summary of Member States' reports on implementation of Directive 2012/18/EU on the control of major accident hazards involving dangerous substances according to the format established by Commission Implementing Decision 2014/896/EU*.

([8]) https://circabc.europa.eu/w/browse/4cc9ca17-0920-4d8a-8796-6ffa170612b7.

([9]) I och med Förenade kungarikets utträde ur EU var emellertid det totala antalet Seveso-verksamheter som rapporterades 2022 lägre än det totala antalet Seveso-verksamheter som rapporterades 2018 (717 färre). I den siffran ingick uppgifter från Storbritannien, som just då var det land som hade fjärde flest Seveso-verksamheter i EU.

Andelarna verksamheter på högre nivå)[10] och verksamheter på lägre nivå[11] var konstanta under rapporteringsperioden och sedan föregående rapporteringsperiod, med i genomsnitt 43 % verksamheter på högre nivå och 57 % verksamheter på lägre.

Figur 1: Antal Seveso-verksamheter 2022[12]

Som framgår av *figur 2* kan man fram till 2018 notera en långsam men stadig ökning av antalet verksamheter som omfattas av direktivet. Detta måste sättas i samband med att EU utvidgades i tre omgångar under denna period (2004, 2007 och 2013) och att Seveso III-direktivets tillämpningsområde ändrades efter översynen av direktiv 96/82/EG av den 9 december 1982 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår[13] (Seveso II-direktivet) 2012. Uppgifter om verksamheter på lägre nivå rapporterades först från och med rapporteringsperioden 2009–2011.

Efter 2018 medförde Förenade kungarikets utträde ur EU att det totala antalet Seveso-verksamheter minskade jämfört med föregående period, eftersom Storbritannien år 2018 var det land som hade fjärde flest Seveso-verksamheter i EU (8 %). Som nämns ovan bör

([10]) Artikel 3.2 i Seveso III-direktivet: *verksamhet på lägre nivå*: en verksamhet där det finns farliga ämnen i kvantiteter som är lika med eller större än de kvantiteter som anges i kolumn 2 i del 1 eller i kolumn 2 i del 2 i bilaga I, men som är mindre än de kvantiteter som anges i kolumn 3 i del 1 eller i kolumn 3 i del 2 i bilaga I; när så är tillämpligt ska den summeringsregel tillämpas som anges i not 4 till bilaga I.

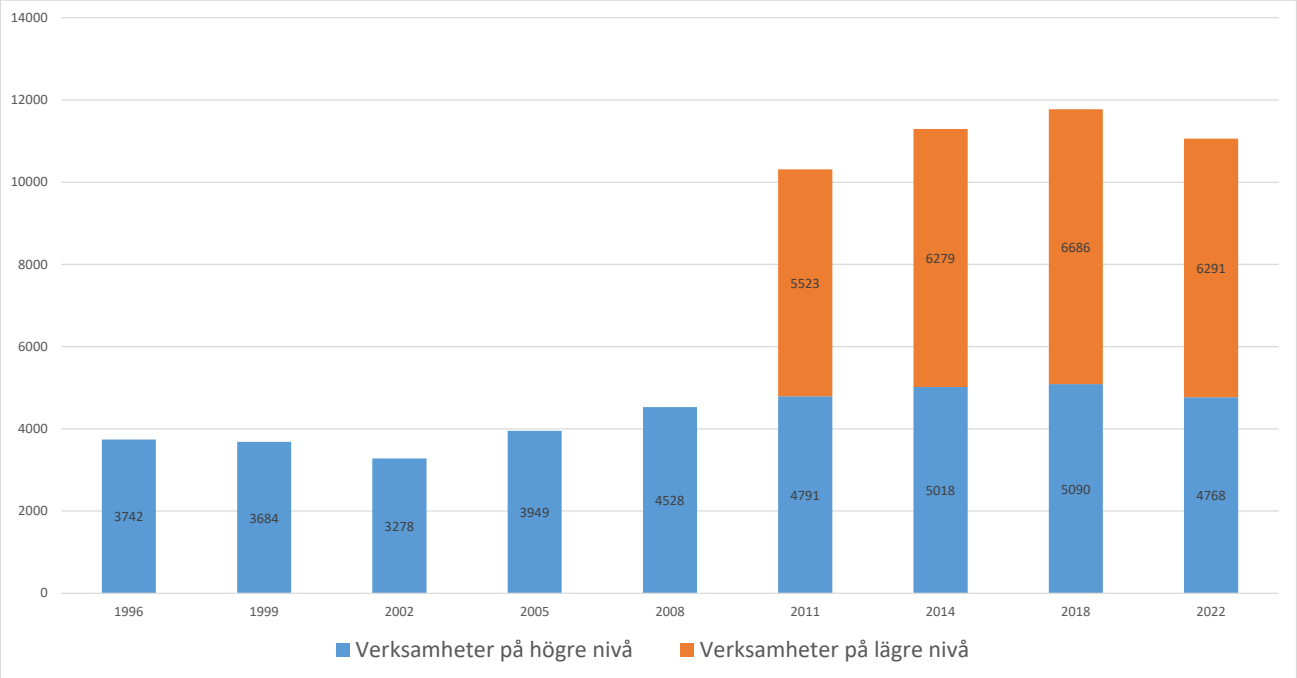
([11]) Artikel 3.3 i Seveso III-direktivet: *verksamhet på högre nivå*: en verksamhet där farliga ämnen förekommer i kvantiteter som är lika med eller större än de kvantiteter som anges i kolumn 3 i del 1 eller i kolumn 3 i del 2 i bilaga I; när så är tillämpligt ska den summeringsregel tillämpas som anges i not 4 till bilaga I.

([12]) Källa: eSPIRS.

([13]) Rådets direktiv 96/82/EG av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår (EGT L 10, 14.1.1997, s. 13).

det dock noteras att antalet Seveso-verksamheter i samma 27 EU-medlemsstater ökade något mellan 2018 och 2022.

Figur 2: Utvecklingen av antalet Seveso-verksamheter 1996–2022[14]

De vanligaste specifika kategorier av aktiviteter som omfattades av Seveso III-direktivet under rapporteringsperioden är följande[15]:

1) Energiproduktion, -försörjning och -distribution (15 %).

2) Bränslelagring (11 %).

3) Grosshandel och detaljhandel (9 %).

1.1.2. Externa planer för räddningsinsatser

Enligt artikel 12.1 b i Seveso III-direktivet ska verksamhetsutövarna förse de behöriga myndigheterna med den information som de behöver för att utarbeta externa planer för räddningsinsatser för verksamheter på högre nivå. Dessa planer är viktiga för att möjliggöra snabba och samordnade insatser vid allvarliga olyckshändelser, och de spelar

(14) Källa: eSPIRS. Uppgifterna för 1996 och 1999 är inte helt jämförbara på grund av olika definitioner av verksamheter och anläggningar. Flera anläggningar inom samma verksamhet kan ha rapporterats var för sig, vilket förklarar den tydliga minskningen 2002. Dessutom ändrades klassificeringen av farliga ämnen i och med Seveso III-direktivet.

(15) Källa: eSPIRS.

en viktig roll för att minimera följderna av sådana. Planerna ska också granskas och prövas minst vart tredje år (artikel 12.6 i direktivet).

De behöriga myndigheterna får besluta, mot bakgrund av den information som ges i säkerhetsrapporten och med angivande av skälen för beslutet, att skyldigheten att upprätta en extern plan för räddningsinsatser inte bör tillämpas (artikel 12.8 i direktivet).

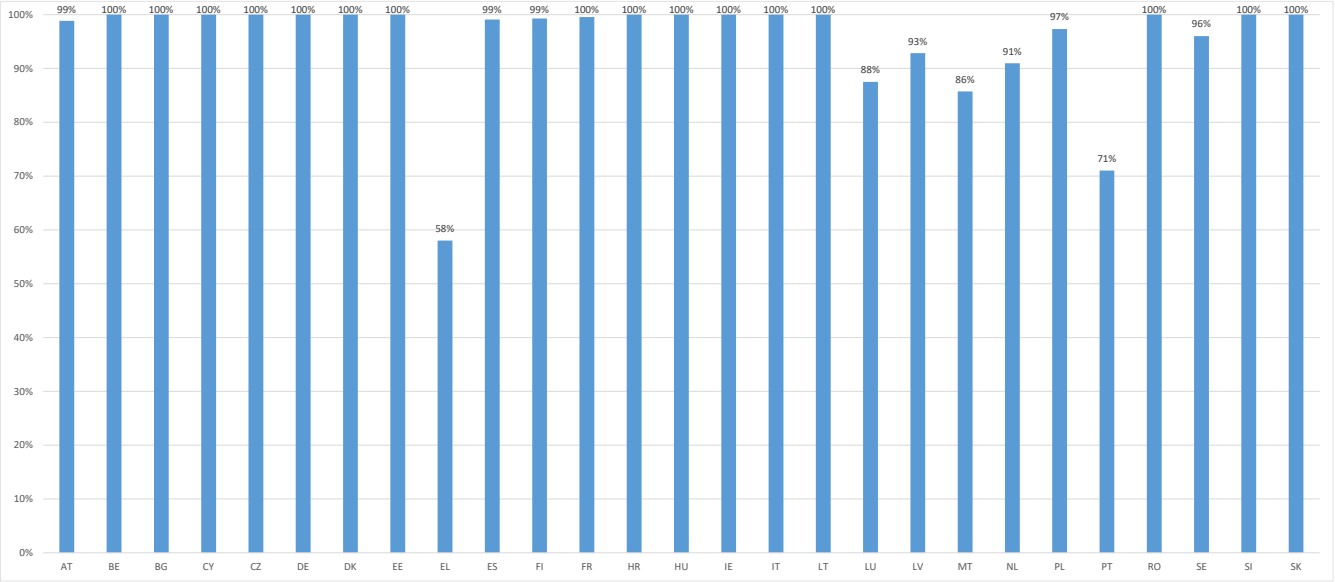
1.1.2.1. Utarbetande av externa planer för räddningsinsatser

Som framgår av *figur 3* fanns det i slutet av rapporteringsperioden utarbetade externa planer för räddningsinsatser för de flesta verksamheter på högre nivå som detta krävdes för. I genomsnitt hade 96 % av verksamheterna på högre nivå en extern plan för räddningsinsatser eller hade tillstånd att inte ha en.

Det vanligaste skäl som de behöriga myndigheterna angav för att motivera avsaknaden av en extern plan för räddningsinsatser var att de bedömde att följderna av allvarliga olyckshändelser inte skulle sträcka sig utanför anläggningens område och/eller inte skulle medföra någon potentiell risk för människors hälsa och miljön. Andra motiveringar som angavs var att det inte fanns någon ständig förekomst av farliga ämnen i verksamheten, inte några sårbara inslag i verksamheternas omgivningar samt att en potentiell olyckshändelse skulle ha begränsade konsekvenser.

De återstående 4 % av verksamheterna på högre nivå hade ingen extern plan för räddningsinsatser, vilket tyder på bristande efterlevnad av Seveso III-direktivet eller i fråga om att rapportera misstag. Situationen varierar mellan medlemsstaterna – se figur 3.

Figur 3: Andel verksamheter på högre nivå för vilka en extern plan för räddningsinsatser hade utarbetats eller inte krävdes under rapporteringsperioden[16]

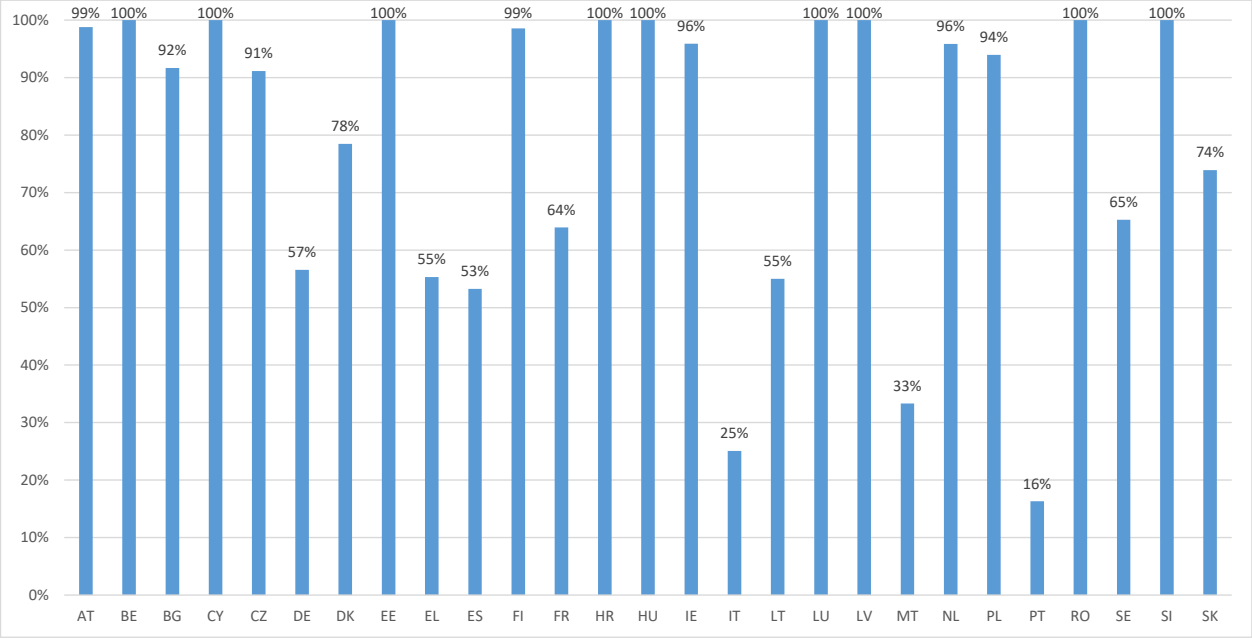
([16]) Källa: medlemsstaternas genomföranderapporter och eSPIRS.

1.1.2.2.Prövning och granskning av externa planer för räddningsinsatser

Beträffande genomförandet av artikel 12.6 i Seveso III-direktivet om att granska och pröva externa planer för räddningsinsatser, visar rapporteringsperioden 2019–2022 att det jämfört med föregående rapporteringsperiod är ett lägre antal externa planer för räddningsinsatser som granskas, prövas och, om det är nödvändigt, uppdateras med lämpliga tidsintervall på högst tre år.

År 2022 hade 21 % av de befintliga externa planerna för räddningsinsatser inte prövats de senaste tre åren. Det förklaras vanligtvis av de svårigheter som covid-19-pandemin medförde. Andra skäl som åberopas är bl.a. brist på personal, bristande ekonomiska resurser samt att man inte fick det nödvändiga underlaget till de externa planerna för räddningsinsatser. De rapporterade uppgifterna presenteras i *figur 4*.

Figur 4: Andel verksamheter på högre nivå för vilka externa planer för räddningsinsatser prövades under 2019–2022[17]

1.1.3. Upplysningar till allmänheten

Enligt artikel 14.1 ska medlemsstaterna se till att den information som avses i bilaga V är ständigt tillgänglig för allmänheten, även elektroniskt, och att den uppdateras vid behov.

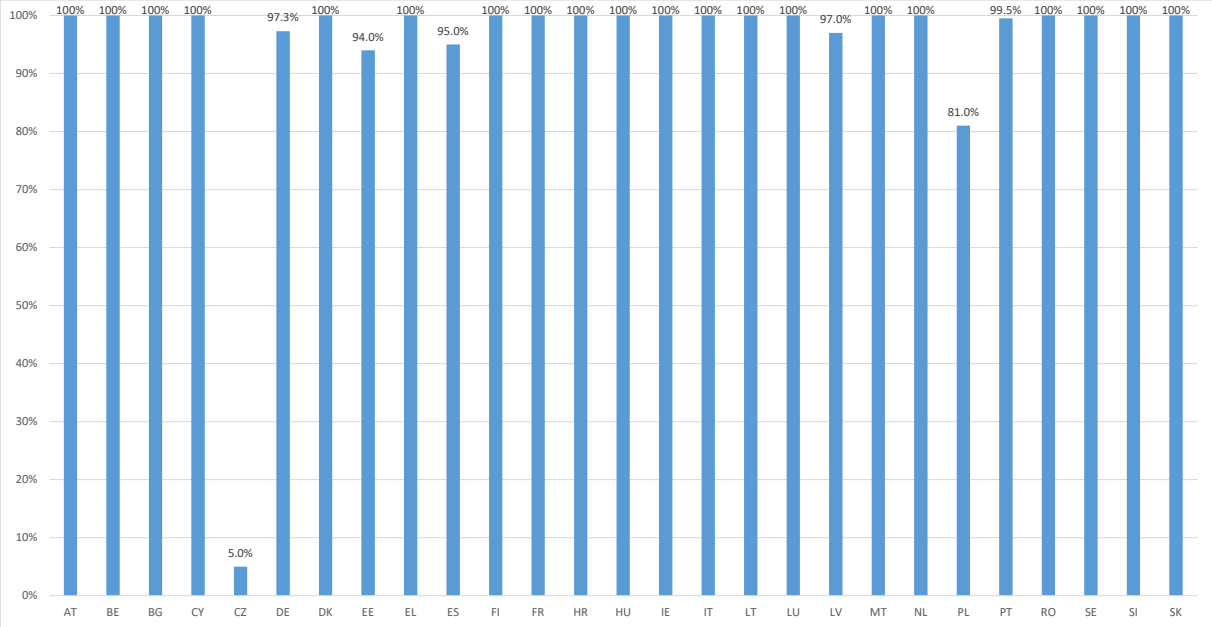
Enligt bilaga V måste alla verksamheter lämna upplysningar om verksamhetsplatsens namn och lokalisering, aktiviteten på platsen, de farliga ämnen som förekommer samt datumet för den senaste inspektionen. Verksamheter på högre nivå måste göra ytterligare upplysningar tillgängliga, däribland en sammanfattning för allmänheten om vilken fara för allvarliga olyckshändelser som kan föreligga, upplysningar om säkerhetsåtgärder och relevanta aspekter av den externa planen för räddningsinsatser, samt i tillämpliga fall en angivelse av om verksamheten ligger nära en annan medlemsstats territorium så att det finns risk för att en allvarlig olyckshändelse får gränsöverskridande följder.

([17]) Källa: medlemsstaternas genomföranderapporter och eSPIRS.

Medlemsstaterna uppmanades att rapportera andelen verksamheter för vilka de upplysningar som anges i bilaga V till direktivet inte var tillgängliga. På det hela taget är den här bestämmelsen väl genomförd, då 96 % av alla verksamheter runt om i EU har information ständigt tillgänglig för allmänheten, även elektroniskt. De flesta medlemsstater följer fullt ut bestämmelserna i Seveso III-direktivet om permanent tillgång till upplysningar i enlighet med bilaga V. Det var bara ett begränsat antal medlemsstater som rapporterade att den information som begärs enligt bilaga V inte var ständigt tillgänglig när det gällde vissa verksamheter på högre nivå. Hos de flesta av dem gjordes sådan information tillgänglig för allmänheten på begäran. Vissa misstag i rapporteringen konstaterades också.

Dessa uppgifter presenteras i *figur 5*.

Figur 5: Andel verksamheter för vilka upplysningar i bilaga V görs permanent tillgängliga för allmänheten[18]

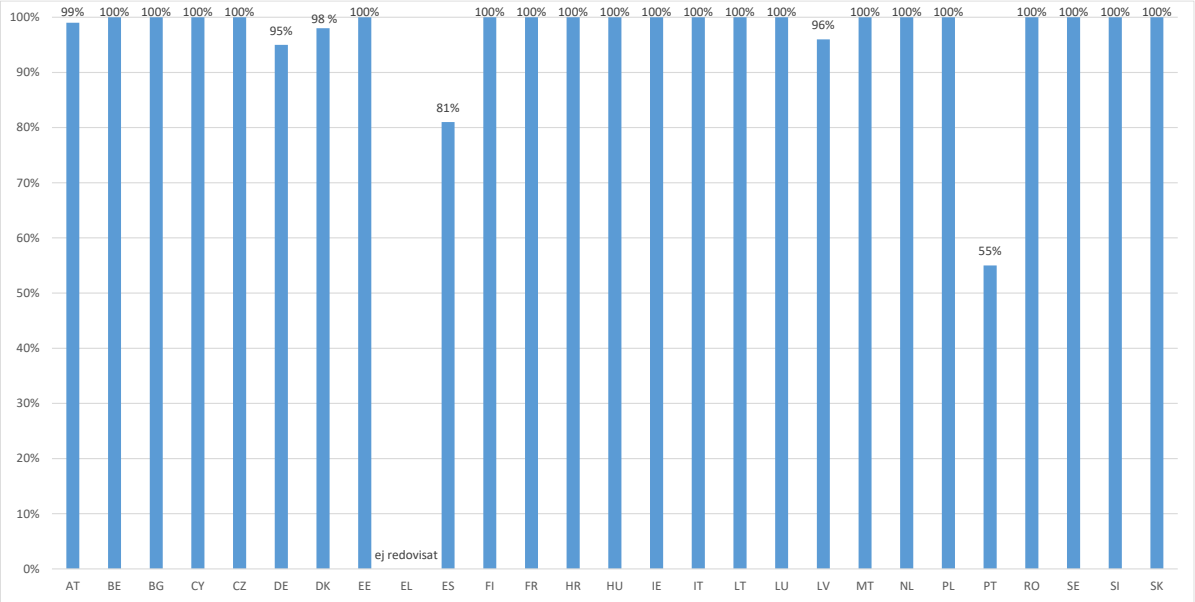
Enligt artikel 14.2 a ska medlemsstaterna, men endast för verksamheter på högre nivå, se till att alla personer som kan beröras av en allvarlig olyckshändelse automatiskt och regelbundet får information om säkerhetsåtgärder och om hur de förväntas agera om en allvarlig olyckshändelse inträffar.

År 2022 fanns det för 96 % av alla verksamheter på högre nivå i de 27 EU-länderna aktivt tillgängliggjorda upplysningar för allmänheten om säkerhetsåtgärder och hur de förväntas agera om en olyckshändelse inträffar. Detta är en förbättring jämfört med den föregående rapporteringsperioden, då sådana upplysningar gjordes tillgänglig beträffande 91 % av alla verksamheter på högre nivå i de 27 EU-länderna, och de flesta medlemsstaterna uppfyllde fullt ut bestämmelserna i Seveso III-direktivet och bara några medlemsstater rapporterade att upplysningar inte görs tillgängliga. Dessa uppgifter presenteras i figur 6 nedan.

Den metod som användas mest för att hålla information om säkerhetsåtgärder och förväntat agerande permanent tillgänglig under rapporteringsperioden var internet (22 EU-medlemsstater), följt av broschyrer (fem EU-medlemsstater), tidningar och flygblad.

([18]) Källa: medlemsstaternas genomföranderapporter.

Figur 6: Andel (i %) verksamheter på högre nivå för vilka allmänheten på ett aktivt sätt informerats om säkerhetsåtgärder och hur den förväntas agera[19]

1.1.4. Inspektioner

Enligt artikel 20 i Seveso III-direktivet ska medlemsstaterna inrätta ett system för tillsyn och ett tillsynsprogram för alla verksamheter. Tillsyn av verksamheter på högre nivå ska genomföras var tolfte månad och av verksamheter på lägre nivå var 36:e månad, såvida inte ett tillsynsprogram grundat på systematisk bedömning tillämpas.

Enligt artikel 20.5 måste den systematiska bedömningen av farorna vid de berörda verksamheterna baseras på åtminstone de berörda verksamheternas potentiella inverkan på människors hälsa och miljön samt på den tidigare efterlevnaden av bestämmelserna i Seveso III-direktivet. Dessa kriterier måste säkerställa att den systematiska bedömningen är minst lika effektiv som den tillsyn (de inspektioner) som genomförs på årsbasis eller vart tredje år. Både verksamheter på högre och lägre nivå omfattas av denna bestämmelse.

Där det är lämpligt ska man också beakta relevanta resultat från tillsynsinspektioner som utförts enligt annan EU-lagstiftning.

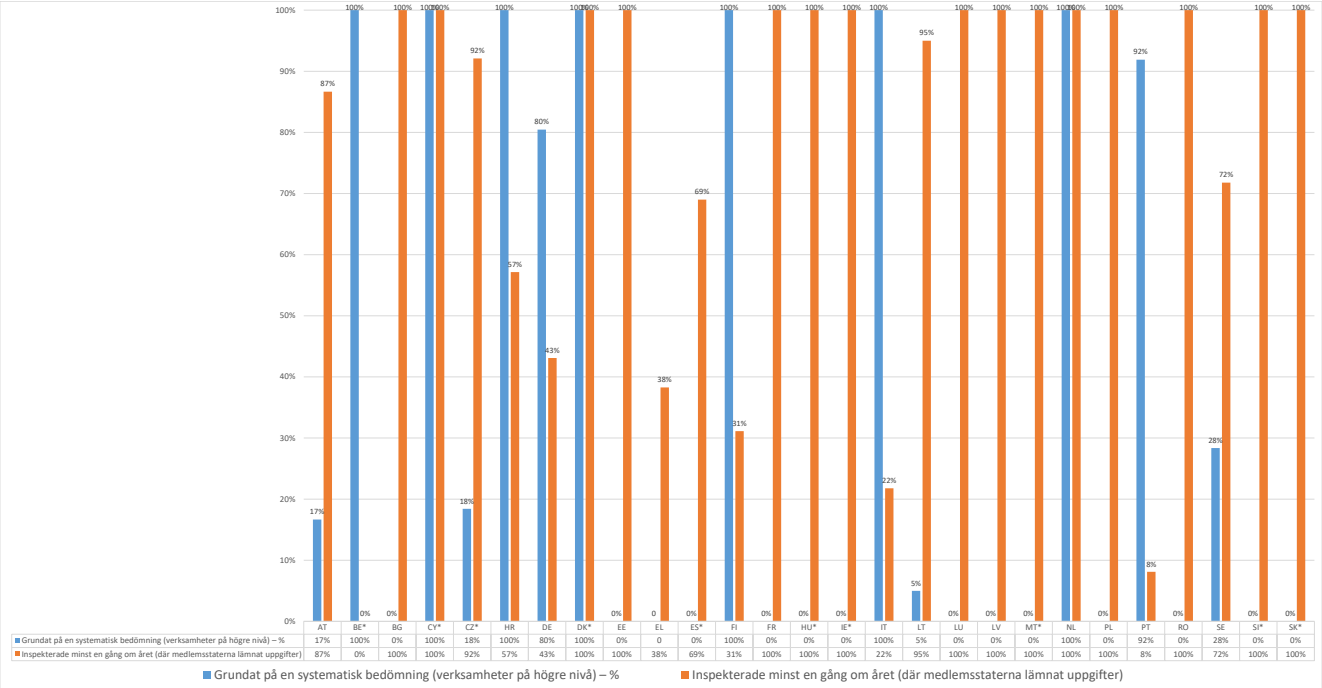
Utifrån de uppgifter som de behöriga myndigheterna rapporterat för rapporteringsperioden inspekterades i genomsnitt 65 % av verksamheterna på högre nivå i de 27 EU-länderna minst en gång om året (se *figur 7*). För de återstående verksamheterna grundades tillsynsprogrammet och besökstätheten på en systematisk bedömning av faran för allvarliga olyckshändelser vid de berörda verksamheterna[20].

([19]) Källa: medlemsstaternas genomföranderapporter och eSPIRS.

([20]) Vissa medlemsstater rapporterade att uppgifterna överlappade mellan dessa typer av inspektioner, då vissa verksamheter inspekteras utifrån en systematisk bedömning av farorna för allvarliga olyckshändelser men även inspekteras minst en gång om året.

För verksamheter på lägre nivå genomfördes inspektioner i genomsnitt en gång vart tredje år i 86 % av verksamheterna på lägre nivå i de 27 EU-länderna (se figur 8)[21].

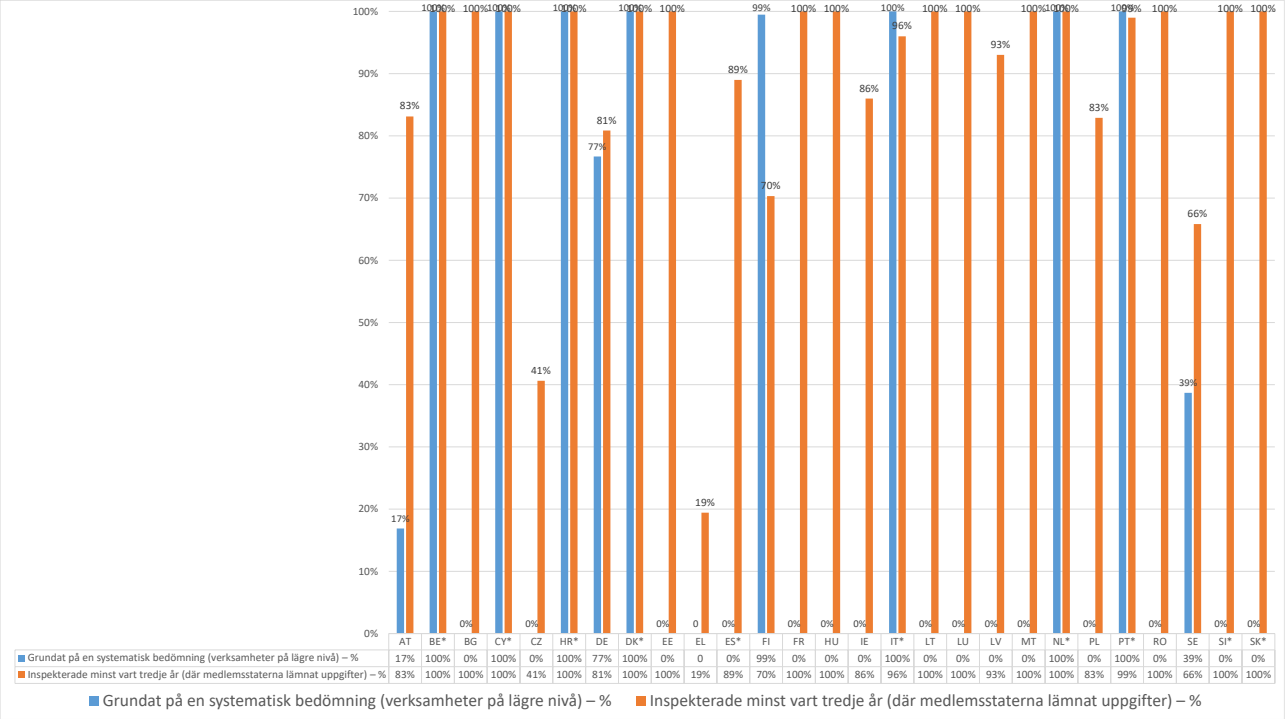
Figur 7: Andel inspekterade verksamheter på högre nivå per medlemsstat[22]

([21]) För verksamheter på högre nivå rapporterade vissa medlemsstater överlappande uppgifter, då en del verksamheter inspekteras utifrån en systematisk bedömning samtidigt som de ändå inspekteras vart tredje år.

([22]) Källa: medlemsstaternas genomföranderapporter och eSPIRS.

Figur 8: Andel inspekterade verksamheter på lägre nivå per medlemsstat[23]

	AT	BE*	BG	CY*	CZ	HR*	DE	DK*	EE	EL	ES*	FI	FR	HU	IE	IT*	LT	LU	LV	MT	NL*	PL	PT*	RO	SE	SI*	SK*
Grundat på en systematisk bedömning (verksamheter på lägre nivå) – %	17%	100%	0%	100%	0%	100%	77%	100%	0%	0	0%	99%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	100%	0%	39%	0%	0%
Inspekterade minst vart tredje år (där medlemsstaterna lämnat uppgifter) – %	83%	100%	100%	100%	41%	100%	81%	100%	100%	19%	89%	70%	100%	100%	86%	96%	100%	100%	93%	100%	100%	83%	99%	100%	66%	100%	100%

På det hela taget har andelen verksamheter på högre nivå som inspekteras minst en gång om året minskat för perioden 2019–2022 jämfört med föregående rapporteringsperiod, då 65 % av verksamheterna på högre nivå inspekteras årligen mot 69 % för föregående rapporteringsperiod. Andelen verksamheter på lägre nivå som genomgick inspektion minst en gång vart tredje år har dock ökat från 65 % till 86 % sedan den förra rapporteringsperioden. Flera medlemsstater rapporterade att inspektionerna förekom mer sällan i deras land under perioden 2019–2022 på grund av covid-19-pandemin.

En majoritet av medlemsstaterna angav att deras nationella lagstiftning eller administrativa riktlinjer föreskriver inspektioner som sker samordnat eller gemensamt med inspektionerna enligt annan EU-lagstiftning, särskilt direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp[24] eller direktiv (EU) 2015/2193 om medelstora förbränningsanläggningar[25].

1.1.5. Driftförbud, sanktioner och andra tvingande åtgärder

Enligt artikel 19 i Seveso III-direktivet måste medlemsstaterna förbjuda drift av en verksamhet om de åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar för att förebygga eller

([23]) Källa: medlemsstaternas genomföranderapporter och eSPIRS.

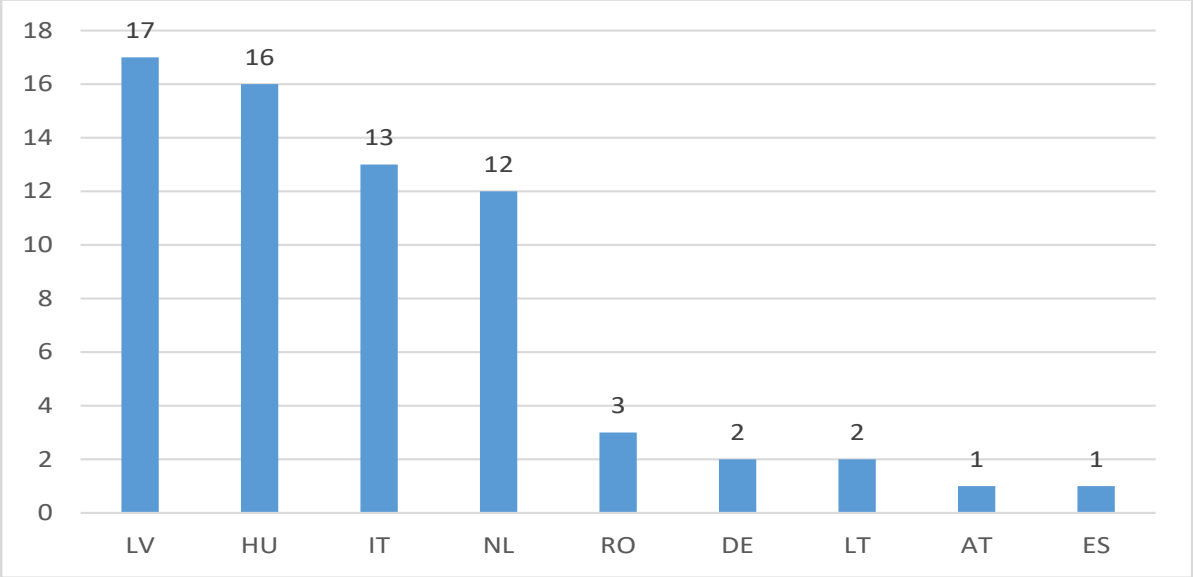
([24]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) och rådets direktiv 1999/31/EG om deponering av avfall i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1785 av den 24 april 2024 (Text av betydelse för EES).

([25]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2193 av den 25 november 2015 om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från medelstora förbränningsanläggningar (Text av betydelse för EES).

begränsa allvarliga olyckshändelser är uppenbart otillräckliga, till exempel allvarliga fall av underlåtenhet att vidta de nödvändiga åtgärder som anges i tillsynsrapporten.

Totalt under rapporteringsperioden rapporterade nio medlemsstater ett förbud mot drift av en verksamhet på grund av att verksamhetsutövarens åtgärder för att förebygga och begränsa allvarliga olyckshändelser var uppenbart otillräckliga. Detta gällde 67 verksamheter som representerade 0,6 % av alla Seveso-verksamheter i de 27 EU-länderna (se figur 9).

Figur 9: Totalt antal verksamheter för vilka drift har förbjudits under rapporteringsperioden[26]

1.2. Statistik över allvarliga olyckshändelser

Antalet allvarliga olyckshändelser är en av de viktigaste indikatorerna för att mäta Seveso III-direktivets övergripande effektivitet när det gäller att minimera antalet olyckshändelser och de skadliga följder som de kan leda till. Enligt artikel 18 måste medlemsstaterna underrätta kommissionen om de allvarliga olyckshändelser som inträffat på deras territorium, och som uppfyller de kvantitativa kriterier som fastställs i bilaga VI:

- Kriterium 1: Varje allvarlig olyckshändelse som uppfyller villkoren att beröra farliga ämnen, orsaka skador på personer och egendom (fastigheter), orsaka omedelbara skador på miljön, orsaka skador på egendom, orsaka gränsöverskridande skador.
- Kriterium 2: En olyckshändelse eller ett olyckstillbud (händelse som kunde ha lett till en olyckshändelse) som medlemsstaterna anser vara av särskilt tekniskt intresse för att förebygga allvarliga olyckshändelser och begränsa följderna av dem men som inte uppfyller de kvantitativa kriterier som definieras under kriterium 1.

Rapporteringen av sådana händelser görs via en särskild databas (eMARS)[27] som ställs till medlemsstaternas förfogande för att lättare kunna utbyta lärdomar som dragits från olyckor

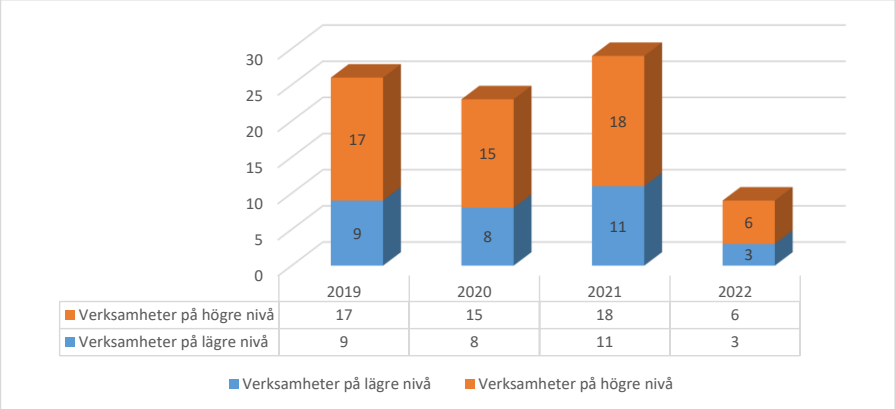
([26]) Källa: medlemsstaternas genomföranderapporter.

([27]) *EUROPA – eMARS Dashboard* – Europeiska kommissionen.

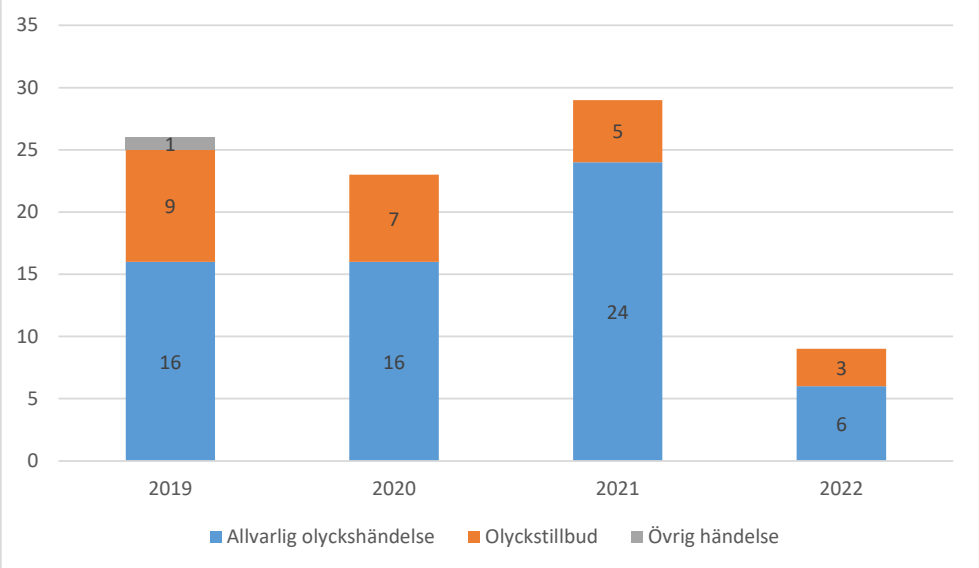
som berört farliga ämnen, så att man kan förbättra förebyggandet av kemiska olyckor och begränsa de potentiella följderna.

Under hela rapporteringsperioden 2019–2022 var det totalt 87 olyckshändelser som offentliggjordes i databasen eMARS[28], och av dem rapporterades 62 som allvarliga olyckshändelser (som uppfyllde det första kriteriet i bilaga VI); 24 som olyckstillbud och 1 som ”övrig” händelse, vilket framgår av figur 10 och 11. Under hela perioden skedde de flesta olyckshändelser som hittills offentliggjorts i verksamheter på högre nivå (tidpunkterna då rapporterna kan slutföras och offentliggöras kan variera beroende på när utredningarna och de rättsliga processerna slutgiltigt har slutförts).

Figur 10: Antal olyckshändelser per förekomstår och efter nivå under åren 2019–2022[29]

Figur 11: Antal olyckshändelser per förekomstår och efter händelsetyp under åren 2019–2022[30]

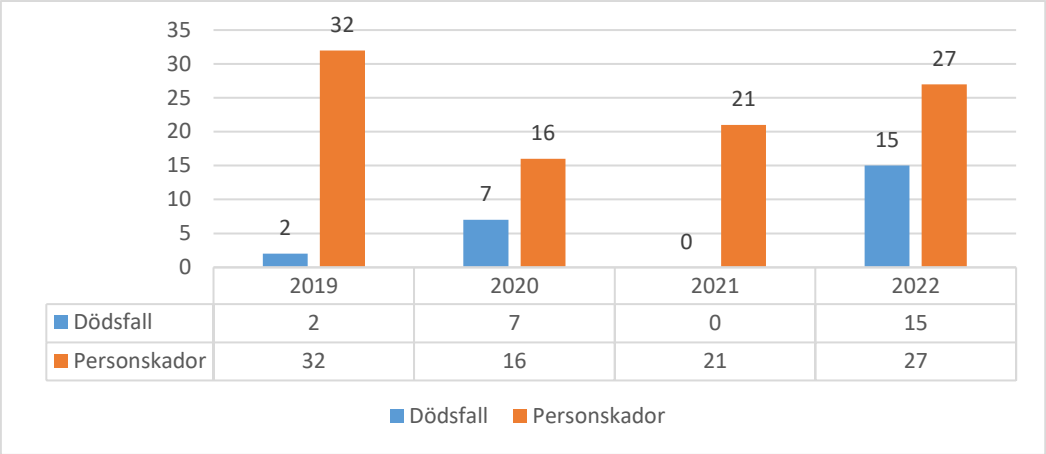
([28]) Källa: eMARS. Olyckshändelser som fortfarande behandlas eller är under utredning, eller olyckshändelser vars rapport är under arbete, är inte rapporterade.

([29]) Källa: eMARS.

([30]) Källa: eMARS.

De rapporterande medlemsstaterna offentliggör också uppgifter om antalet dödsfall och skador vid allvarliga olyckshändelser och antalet olyckshändelser som inbegrep dödsfall och personskador (se figur 12). Totalt under rapporteringsperioden 2019–2022 var det 21 rapporterade tillbud som inbegrep dödsfall (39 dödsfall på plats och ett dödsfall på annan plats) och 22 tillbud som inbegrep personskador (127 personskador på plats och 28 personskador på annan plats). Tröskelvärdeskriteriet på ett värde av minst två miljoner euro i skador på egendom inom verksamheten, i enlighet med punkt 4 a i bilaga VI till Seveso III-direktivet, uppfylldes av 35 olyckshändelser.

Figur 12: Antal dödsfall och personskador vid allvarliga Seveso-olyckshändelser i EU-medlemsstaterna år 2019–2022[31]

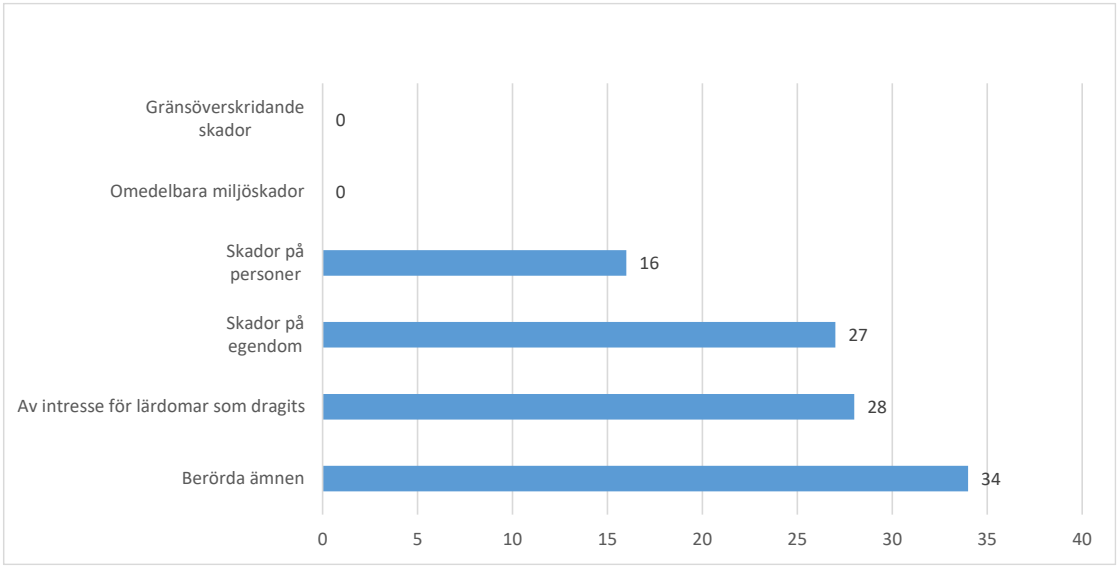

Av de sex kriterier som föreskrivs i bilaga VI för när en allvarlig olyckshändelse måste anmälas till kommissionen har de som oftast rapporterats under perioden 2019–2022 varit följande (se figur 13):

- Kvantitet av berörda ämnen.
- Av intresse p.g.a. lärdomar som dragits.
- Skador på egendom.

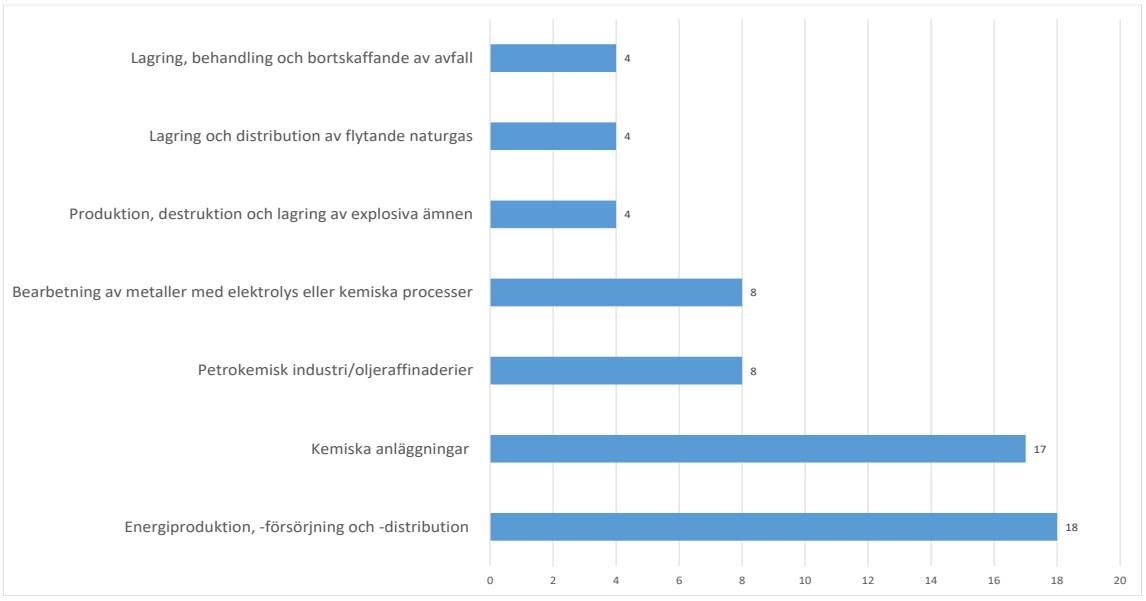
([31]) Källa: eMARS.

Figur 13: Kriterier för rapportering av allvarliga olyckshändelser i eMARS för perioden 2019–2022[32]

Enligt de insamlade uppgifterna är kemikalieanläggningar (33 olyckshändelser) och petrokemisk industri/oljeraffinaderier (29 olyckshändelser) de industriverksamheter som råkat ut för flest allvarliga olyckshändelser under rapporteringsperioden (se figur 14).

Figur 14: Antal olyckshändelser och tillbud per verksamhetstyp för perioden 2019–2022[33]

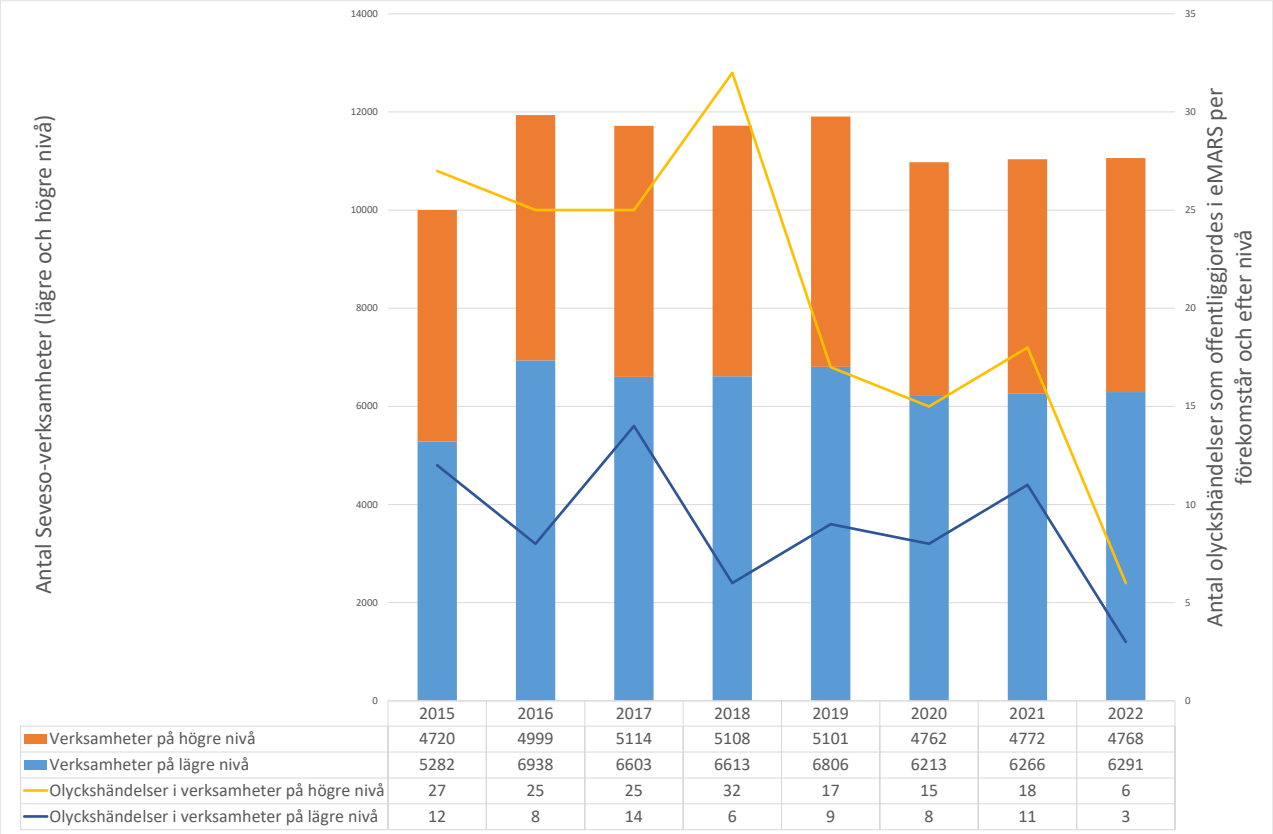

Dessa uppgifter bevisar att Seveso III-direktivet avsevärt bidrar till att uppnå en låg frekvens av allvarliga olyckshändelser.

(32) Totalsumman för rapporteringskriterierna är högre än det totala antalet rapporterade olyckshändelser, eftersom en olyckshändelse kan uppfylla flera kriterier.

(33) Källa: eMARS.

Figur 15: Antal olyckshändelser i förhållande till antalet Seveso-anläggningar för perioden 2015–2022

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamheter på högre nivå	4720	4999	5114	5108	5101	4762	4772	4768
Verksamheter på lägre nivå	5282	6938	6603	6613	6806	6213	6266	6291
Olyckshändelser i verksamheter på högre nivå	27	25	25	32	17	15	18	6
Olyckshändelser i verksamheter på lägre nivå	12	8	14	6	9	8	11	3

2 DET FORTSATTA ARBETET FÖR ATT FÖRBÄTTRA FÖREBYGGANDET AV INDUSTRIOLYCKOR

De uppgifter som medlemsstaterna rapporterat om genomförandet av Seveso III-direktivet är användbara för att fastställa vilka åtgärder som krävs för att ytterligare förbättra förebyggandet av industriolyckor. För detta ändamål har följande fyra viktiga åtgärder formulerats:

1. Förbättra genomförandet och efterlevnaden.
2. Tillämpa förenklad och effektiviserad rapportering för de närmaste rapporteringsperioderna.
3. Stärka utbytet mellan medlemsstaterna och kommissionen om lärdomar och god praxis.
4. Hantera de nya utmaningarna med industriell säkerhet i samband med klimatförändringarna och energiomställningen.

Förbättra genomförandet och efterlevnaden av Seveso III-direktivet

Seveso III-direktivet skulle införlivas i medlemsstaterna senast den 31 maj 2015. Alla medlemsstater har meddelat åtgärder för att införliva det.

Samtidigt har kommissionen noga övervakat att direktivet införlivats korrekt, och för närvarande är det sex förfaranden öppna mot medlemsstater för underlåtenhet att korrekt införliva Seveso III-direktivet.

Den information som presenteras i avsnitt 1 visar en del problem, med att genomföra och pröva de externa planerna för räddningsinsatser och informationen till allmänheten, som kvarstår i vissa medlemsstater. Kommissionen kommer att undersöka de bakomliggande orsakerna till dessa medlemsstaters bristande efterlevnad, för att bedöma om det hela beror på strukturella problem. I så fall kan kommissionen överväga att inleda överträdelseförfaranden efter vad som är lämpligt[34]. Sådana brister kan leda till ökade risker för olyckshändelser, som då undergräver direktivets mål.

För att ytterligare stödja medlemsstaternas genomförandeinsatser kommer kommissionen att fortsätta behandla centrala problem genom bland annat utbyten i den särskilt avsedda Sevesokommittén, expertgruppen och de tekniska arbetsgrupperna, och även genom vägledningsdokument och tekniska rapporter.

Förenklad och effektiviserad rapportering

Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2022/1979[35] antogs 2022 för att förbättra rapporteringsförfarandet enligt artiklarna 18.1 och 21.3 när det gäller att underrätta kommissionen om var de industrianläggningar som omfattas av Seveso III-direktivet ligger och om förekomsten av allvarliga olyckshändelser. Europeiska miljöbyrån (EEA) har också återutvecklat de två Seveso-databaserna eSPIRS och eMARS och integrerat dem i den europeiska portalen för industriutsläpp[36], och därigenom har det inrättats en centraliserad ”gemensam kontaktpunkt” med en mängd information om diverse aspekter kring dessa industrianläggningar till behöriga myndigheter, industrier, icke-statliga organisationer och allmänheten. Detta bidrar till de pågående insatserna för att bygga upp en integrerad övervakningsram för nollförorening, så som fastställs i *Vägen till en frisk planet för alla* (flaggskepp 9).

Den 23 januari 2025 antog kommissionen ett annat genomförandebeslut (EU) 2025/113, där det fastställdes ett nytt format för att förmedla information från medlemsstaterna om genomförandet av Seveso III-direktivet[37] i enlighet med artikel 21 i det direktivet.

Syftet med detta nya beslut är att de uppgifter som medlemsstaterna lämnar ska få bättre relevans och kvalitet och samtidigt att den administrativa bördan ska minska, i linje med kommissionens åtaganden enligt dess nya politiska riktlinjer för 2024–2029. I det här avseendet har rapporteringskraven för medlemsstaterna enligt denna genomförandeakt förenklats och effektiviserats avsevärt jämfört med det tidigare rapporteringsformat som

---

([34]) I linje med de prioriteringar för efterlevnadskontroll som fastställs i meddelandet *EU-rätten: Bättre resultat genom bättre tillämpning*, (C(2016) 8600 final).

([35]) Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2022/1979 av den 31 augusti 2022 om fastställande av formulär och databaser för att meddela den information som avses i artiklarna 18.1 och 21.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/18/EU om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och om upphävande av kommissionens genomförandebeslut 2014/895/EU.

([36]) https://industry.eea.europa.eu/.

([37]) Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2025/113 av den 23 januari 2025 om fastställande av format för information från medlemsstaterna om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/18/EU om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och om upphävande av kommissionens genomförandebeslut 2014/896/EU.

föreskrevs genom kommissionens genomförandebeslut 2014/896/EU. Samtidigt säkerställs en fortsatt meningsfull insamling av information för de närmaste rapporteringsomgångarna, med början för perioden 2023–2026 (som ska rapporteras 2027), med fokus på numeriska och standardiserade uppgifter.

Stärka erfarenhetsutbytet mellan medlemsstaterna och kommissionen

Arbetet med att dra lärdom av större industriolyckor och tillsyn är en central del i Seveso III-direktivet. Det är nödvändigt att upprätthålla en industriell säkerhetskultur i hela Europeiska unionen och bättre förebygga olyckshändelser och begränsa deras följder.

De senaste 30 åren har kommissionen gett tekniskt och vetenskapligt stöd till medlemsstaterna, särskilt genom att analysera industriolyckor och lämna återkoppling om de lärdomar som dragits.

Under den period som denna rapport omfattar ville kommissionen ha ett nära samarbete med medlemsstaterna för att vid behov förbättra deras kapacitetsuppbyggnad. Samarbetet omfattade särskilt den tekniska arbetsgruppen för tillsynsfrågor och ett program för ömsesidiga gemensamma besök för att fastställa och bedöma prestandaåtgärder, såsom att utarbeta en gemensam definition av indikatorerna för tillsynsinspektioner, göra utkast till vägledningar eller anordna workshoppar ägnade åt särskilda politiska behov (t.ex. om fyrverkerier, sprängämnen och ammoniumnitrater, efter vissa specifika allvarliga olyckshändelser där sådana farliga ämnen varit inblandade). Kommissionen bistod också med hjälp att analysera industriolyckor och de tillhörande riskerna och konsekvenserna.

Hantera de nya utmaningarna med industriell säkerhet i samband med klimatförändringarna, säkerhetsrelaterade risker och energiomställningen

Det framträder nu nya svårigheter med att uppnå målen i Seveso III-direktivet, i och med att naturrelaterade händelser förväntas bli avsevärt fler och mer intensiva på grund av klimatförändringarna och det även utvecklas ny teknik till följd av energiomställningen. Dessutom står EU inför säkerhetsrelaterade risker kopplade till den ryska aggressionen mot Ukraina och den fientliga hybridverksamheten.

Naturliga faror såsom jordbävningar, översvämningar, stormar, extrema temperaturer kan utlösa allvarliga olyckshändelser i form av bränder, explosioner och giftutsläpp i verksamheter som bearbetar, lagrar eller transporterar farliga ämnen. Dessa tekniska ”följdeffekter” av naturrelaterade risker kallas för ”natech”-olyckor och har de senaste åren hamnat mer och mer i fokus vid förebyggande av katastrofer och hantering av risker på lokal, nationell och internationell nivå.

Med de starka åtaganden som finns för utfasning av fossila bränslen i EU och de åtgärder som pågår för att ställa om energikällorna, håller dessutom nationella regeringar världen över och även i EU på att anta politik och strategier för att fasa ut fossila bränslen och övergå till mer hållbara energikällor för att begränsa klimatförändringarna. Med denna nya teknik följer emellertid även potentiella skador för miljö, hälsa och ekonomi, plus risker vad gäller framtida utveckling och allmänhetens acceptans om tekniken bidrar till allvarliga olyckshändelser. I detta sammanhang anses särskilt viktiga farhågor vara

problem med säkerheten med batterier och vätgas, särskilt i samband med lagerlokaler och förvaring[38].

Att myndigheter och sakkunniga utbyter kunskap, erfarenheter och god praxis på den här punkten blir en viktig del i de åtgärder som behövs för att se till att Seveso III-direktivet genomförs på ett harmoniserat sätt och hantera de nya utmaningarna. Det är nyckeln till att säkerställa att insatserna för att begränsa klimatförändringarna inte leder till miljöföroreningar och miljökatastrofer och trygga säkerhet och välbefinnande för allmänheten i EU.

3 SLUTSATSER

Seveso III-direktivet, som omfattar över 11 000 verksamheter där farliga ämnen kan förekomma, spelar en viktig roll för att styra det starkt industrialiserade EU mot nollförorening genom att förebygga industriolyckor. Under perioden 2005–2022 har det i genomsnitt inträffat under 30 allvarliga olyckshändelser per år i EU, med allt mindre konsekvenser. Siffran sjönk till och med till 22 allvarliga olyckshändelser per år under perioden 2019–2022[39]. Direktivet betraktas också allmänt som ett riktmärke för politiken kring industriolyckor och har varit en förebild för lagstiftning i många länder världen över.

Analysen av medlemsstaternas rapporter visar att Seveso III-direktivet på det hela taget är väl genomfört i EU och att genomförandet av bestämmelserna i Seveso III-direktivet har förbättrats jämfört med föregående rapporteringsperiod. Covid-19-pandemin medförde dock också särskilda svårigheter med att utföra inspektioner och testa externa planer för räddningsinsatser. Nästa rapporteringsperiod blir viktig för att bekräfta att dessa svårigheter verkligen var sammanträffanden.

Med detta i åtanke konstaterar kommissionen att det behövs fortsatta insatser för att förebygga allvarliga olyckshändelser, så som efterlyses i den europeiska gröna given och handlingsplanen för nollförorening. Detta hänger också samman med Europeiska kommissionens nya politiska riktlinjer för 2024–2029, där EU:s beredskaps- och säkerhetsagenda är en huvudprioritering.

Kommissionen är därför alltjämt angelägen om att samarbeta med medlemsstaterna för att bättre förebygga industriolyckor och förbättra beredskapen för och åtgärderna vid dem, och säkerställa att direktivet genomförs harmoniserat i de 27 EU-länderna. I detta avseende kommer kommissionen att fortsätta att sträva efter att stärka utbytet av bästa praxis med medlemsstaterna för att förebygga, förbereda sig för och hantera industriolyckor, och göra det enklare för medlemsstaterna att utbyta erfarenheter från tidigare olyckor.

Kommissionen erkänner även att insatserna för information och kommunikation till allmänheten behöver skärpas för att upprätthålla en säkerhetskultur och underlätta

([38]) Kommissionen (Byrån för allvarliga olycksrisker) och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har t.ex. sedan 2023 anordnat en rad webbseminarier om risker med vätgasbränsle, för att främja utbytet av kunskap och erfarenheter om dessa nya risker, tillsammans med länderna i EU och OECD och med sakkunniga.

([39]) Uppgifter hämtade från eMARS, som inte innefattar uppgifter om nyskapade rapporter om olyckor där rapporterna kan ha statusen ”under arbete” och uppgifter om olyckshändelser som fortfarande är under utredning. De uppgifter som är offentliggjorda i eMARS är dessutom partiella, eftersom rapportering av tillbud kan inträffa i genomsnitt när som helst mellan sex månader och två år efter att tillbudet inträffade.

ändamålsenliga åtgärder vid olyckshändelser. Säkerhet är inte en kostnad utan en investering[40].

Med det förändrade geopolitiska läget och i en kontext där Europa värms upp dubbelt så snabbt som det globala genomsnittet, är det inför perioden 2025–2029 högprioriterat för kommissionen att klimatanpassningens säkerhets-, trygghets- och miljöaspekter kopplas samman med varandra. I detta avseende är Seveso III-direktivet ett viktigt instrument för att uppnå prioriteringarna i EU:s nya strategi för en beredskapsunion[41]: att bättre hantera risker, förbereda kriser och höja säkerheten och tryggheten för vår befolkning. I kombination med given för en ren industri[42] utgör detta även grunden till Europas hållbara välstånd och konkurrenskraft.

([40]) Allvarliga olyckshändelser kan få direkta och indirekta konsekvenser som medför betydande potentiella kostnader, såsom mänskliga kostnader (icke-finansiella och finansiella) och kostnader i samband med evakuering, byggnadsskador, avbrott i verksamheter, tillfällig omlokalisering av verksamheter och katastrofberedskapstjänster. Dessutom finns det mer omfattande konsekvenser som kan mätas i pengar, som effekter på arbetslösheten och bostadsmarknader, miljökostnader, följdverkningar för den nationella leveranskedjan, effekter på luftfarten och statliga utredningskostnader. RR1055, *Modelling the economic impacts of an accident at major hazard sites* (hse.gov.uk); hazards-26-paper-46-modelling-the-human-and-economic-costs-of-major-industrial-accidents.pdf (icheme.org).

([41]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om EU:s strategi för en beredskapsunion, JOIN(2025) 130 final, 26.3.2025.

([42]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén *Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet*, COM(2025) 85 final, 26.2.2025.